

Инсон технологияни ислоҳ қилишда қушнинг шаклидан фойдаланди

18:38 / 21 февраль 2554

Япониянинг «ўқ поезд» номи билан танилган Синкансен тез юарар поездининг тезлиги соатига уч юз йигирмага етганда, ер ости йўлидан ўтаётганда баланд овоздаги портловчи товуш тўлқинини ҳосил қиласр эди. Бу овозни йигирма тўрт километр узоқликда яшаётган аҳоли вакиллари ҳам эшитар эдилар.

Бундай шовқинли овознинг ҳосил бўлишига эса паровознинг олд қисми етарли даражада шамолни ўтказмайдиган, аксинча тўмтоқ бўлганлиги эди. Бунинг натижасида паровоз ўзи билан катта миқдордаги ҳавони ер ости йўлига олиб киради. Поезд ер ости йўлига кираётганда ҳосил бўладиган кучли босимдаги ҳаво мана шундай портловчи товуш келиб чиқишига сабаб бўларди. Муҳандислар поезднинг аэродинамикасини яхшилаш борасида бир неча дизайн ишловларини ўртага ташладилар. Буларнинг орасида энг яхши деб топилгани бу Кингфишер номли қушдан олинган андоза эди. Бу қуш балиқ овлаш учун сувга вертикал шаклда сувга шўнғиб, балиқ овлайди. У бир муҳитдан зичлиги бошқача бўлган мутлақо ўзга муҳитга, яъни сувга боши билан кирганига қарамасдан, сувга шўнғиганида сув сатҳида мутлақо ўзгариш бўлмайди. Бунга сабаб эса қушнинг ўзига хос шаклга эга бўлган тумшуғидир. Ушбу тумшуқ етарли даражадаги шамол қаршилигини кесувчи учлик бўлиб, бир муҳитдан бошқача зичликдаги муҳитга қийналмай ўтиш имконини беради.

Мұхандислар бу қүшнің түмшүқ скелети тузилишини ўрганғач, ундан намуна олдилар ва паровоз олд қисміга уни татбік әтділар.

Оқибатда товушнің шовқинли түлкіни анча пасайыб, поезднің тезлигі 10 фоизга ошди, ёқылғы истеъмоли эса 15 фоизга қисқарды.

Қуйидаги расмда мазкур қүш ва ундан андоза олинған паровознің олд қисміні күриб турибсиз. Олимлар поездні ислөх қилишда илм маблағ, жой ва ҳоказоларға әхтиёж сезадилар, бу қүш эса олимларни ҳайратта соладиган даражада маҳорат билан ҳаракат қиласа, сувга шүнғиб балиқ овларди. У шунча ишни сувнің сатхига бирор таъсир үтказмасдан амалға оширади.

Аллоҳ талоло Қуръони Каримда шундай марҳамат қилған:

وَمِنْ أَنْفُسِهِ أَلْأَصْرَمُ فَإِذَا مَرَأَ أَنْوَافَهُ لِلْأَقْلَمِ

«Бу Аллоҳнің яратганидір. Қани, Менга күрсатинг-чи, Ундан бошқалар нимани яратдилар. Йүқ! Золимлар очиқ-ойдин адашувдадирлар» (Луқмон сураси, 11-оят).

Аллоҳ таоло ушбу қүшга керакли имконияттарни ато этиб, уни яшаши учун қулай жиҳозлар билан таъминлаб қўйган.

Ҳа, инсон ҳамон Аллоҳ таолонің яратғанларидан андоза ва намуна олишда давом этмоқда.

Нозимжон Ҳошимжон

Ушбу мақола Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2024 йил 25 январь 03-07/400-сонли хуносаси асосида тайёрланди.